

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВА СТАТИСТИКА»

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	Право
Заняття:	VIII семестр
Лекції	2 години на тиждень
Семінарські	1 година на тиждень
Кількість кредитів	4
Мова викладання	Українська

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Касапоглу Світлана Олександрівна
Науковий ступінь	Доктор юридичних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Професор кафедри публічного права НТУ «Дніпровська політехніка»
Контакти	Тел. моб: 0973196149
E-mail	Gemais18@hotmail.com
Профайл	https://publiclawntu.com.ua
Персональна сторінка	https://orcid.org/0000-0003-2887-6701
Консультації	ауд.10/303, 2 години на тиждень (згідно графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри)
Місце	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра публічного права, 49005 м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 19; 10 корпус, 3 поверх, ауд. 303
Онлайн-консультації	електронна пошта (щоденно, окрім вихідних і святкових днів) Gemais18@hotmail.com

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Правова статистика» має важливе значення для підготовки фахівців з юридичною освітою. Юристи у практичній діяльності мають справу не тільки з конкретними правовими фактами та подіями, а й з масовими суспільно-правовими явищами і процесами, статистичний аналіз яких є необхідною умовою їх професійної діяльності. Без використання даних правової статистики неможливо вдосконалювати діяльність правоохоронних органів та виконувати законодавчу роботу. Предметом дисципліни є кількісні аспекти масових суспільно-правових явищ і процесів у нерозривному зв'язку з її якісним змістом, тенденції і закономірності їх розвитку в конкретних умовах місця та часу.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – здобути теоретичні знання і сформувати практичні навички кількісної та якісної оцінки суспільно-правових явищ і процесів; за допомогою узагальнюючих показників оцінювати, моделювати і прогнозувати процес охорони суспільного та державного ладу, інтереси окремих громадян, установ, підприємств.

Завдання курсу:

✚ навчити студентів орієнтуватися в питаннях застосування норм кримінального процесуального права на всіх стадіях кримінального провадження для відтворення статистичних даних всіма учасниками кримінально-процесуальних відносин;

✚ навчити визначити зміст та склад, сутність і принципи побудови системи показників правової статистики, її місце серед інших статистичних дисциплін;

✚ організувати процес самостійної практичної роботи зі статистичними документами, обрання статистичних методів збирання, опрацювання статистичної інформації, розробки статистичних формулярів;

✚ навчити студентів застосовувати нормативно-правові акти України та судові прецеденти з європейського законодавства у своїй практичній діяльності зі зведення та групування матеріалів статистичного спостереження, виявлення зв'язків між окремими правовими явищами та процесами;

✚ навчити студентів самостійно збирати статистичну інформацію, систематизувати і класифікувати її, застосовувати методику опрацювання правової інформації, узагальнювати та аналізувати її;

✚ ознайомити студентів з можливостями самостійно використовувати дані про окремі види соціально-правової діяльності, робити на їх основі узагальнення, висновки, приймати управлінські рішення.

✚ засвоїти особливості участі України у формуванні єдиного європейського кримінально-процесуального простору.

3. Дисциплінарні результати навчання

Застосовувати сучасні методи дослідження й аналізу проблемних питань, що виникають під час статистичних досліджень;
Визначати проблемні ситуації, пов'язані з удосконаленням обліку кримінальних правопорушень
Аналізувати текст законів України, інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність правоохоронних органів щодо ведення документів первинного обліку та статистичних звітів
Тлумачити, обчислювати та використовувати показники, що характеризують діяльність правоохоронних органів

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
ЛЕКЦІЇ
<i>Тема 1. Поняття правової статистики та основні її галузі. Предмет, завдання, методологічні засади правової статистики. Сучасна організація правової статистики</i> Загальне поняття статистики. Історія розвитку статистики. Предмет і завдання правової статистики. Методологічні засади правової статистики. Основні галузі правової статистики. Сучасна організація правової статистики.
<i>Тема 2. Організація статистичного спостереження у правоохоронних органах. Об'єкти та одиниці спостереження. Види, форми і способи спостереження</i> Поняття статистичного спостереження та його особливості у правовій статистиці. Завдання і мета статистичного спостереження, його організаційні форми, види, способи. Об'єкт статистичного спостереження: кримінально- та цивільно-правової статистики. Одиниці спостереження та одиниці сукупності. Вимірники злочинності кримінальної статистики. Програма статистичного спостереження. Документи первинного обліку в органах Міністерства внутрішніх справ України, прокуратурі, судах. Контроль матеріалів статистичного спостереження. Помилки матеріалів статистичного спостереження
<i>Тема 3. Зведення та групування матеріалів статистичного спостереження. Ряди розподілу. Статистичні таблиці</i> Загальне поняття зведення та його види. Завдання статистичного зведення у правовій статистиці. Види групувань та групувальних ознак. Прийоми статистичних групувань. Техніка побудови та макети групувань у кримінальній статистиці, що характеризують злочинність за об'єктом протиправного замаху згідно з Особливою частиною Кримінального кодексу України, ступенем суспільної безпеки; формою вини; територіальною ознакою; терміном скоєння злочинів; віком та соціально-демографічною ознакою злочинців. Групування в цивільно-правовій статистиці. Аналітичні групування для виявлення залежності між ознаками суб'єктів правової статистики. Вторинні групування в цивільно-правовій статистиці, їх задачі та техніка перегрупування. Ряди розподілу, їх види, принципи побудови, значення у правовій статистиці.

Статистичні таблиці. Вимоги до побудови статистичних таблиць.
Види статистичних таблиць та їх застосування у правовій статистиці.
Організація та техніка зведення. Графічне зображення правових показників.

Тема 4. Абсолютні та відносні величини, їх застосування у правовій статистиці

Поняття абсолютних величин. Види абсолютних величин та способи їх отримання. Одиниці абсолютних величин.

Відносні величини та їх види:

а) структури правопорушень (сутність, техніка обчислення та одиниці виміру);
б) координації у правовій статистиці (сутність, техніка обчислення, одиниці виміру);

в) динаміки кримінальної, цивільно-правової та інших галузей правової статистики (сутність, техніка обчислення, одиниці виміру);

г) інтенсивності у правовій статистиці (сутність, техніка обчислення, одиниці виміру).

Коефіцієнти злочинної інтенсивності та злочинної активності;

д) порівняння (зміст, техніка обчислення, одиниці виміру);

е) виконання плану (договірних зобов'язань) та планового завдання (зміст, техніка обчислення).

Взаємозв'язок відносних величин виконання плану, динаміки та планового завдання.

Тема 5. Узагальнюючі характеристики статистичної сукупності правових явищ

Поняття середньої величини та умови її застосування.

Значення середніх величин в аналізі масових суспільних явищ.

Середня арифметична проста та зважена: умови застосування, формули, техніка обчислення.

Властивості середньої арифметичної.

Обчислення середньої арифметичної способом моментів.

Макет таблиці для обчислення.

Техніка обчислення.

Середня геометрична величина у вивченні динаміки правових явищ і процесів: умови застосування, формули, техніка обчислення.

Поняття моди та медіани: формули, техніка обчислення в дискретних та інтервальних рядах розподілу.

Поняття варіації ознаки та необхідність її обчислення.

Показники варіації.

Розмах варіації та середнє лінійне відхилення: сутність, формули, техніка обчислення.

Дисперсія і середнє квадратичне відхилення: сутність, формули, техніка обчислення, одиниці виміру.

Властивості дисперсії.

Спрощені способи обчислення середнього квадратичного відхилення: формули, робоча таблиця для розрахунків.

Коефіцієнт варіації: сутність, техніка обчислення, одиниці виміру.

Тема 6. Статистичне вивчення динаміки суспільно-правових явищ і процесів

Поняття рядів динаміки, елементи рядів динаміки, види в окремих галузях правової статистики та їх характеристика.

Система показників, що використовуються в аналізі динаміки правових явищ і процесів.

Абсолютний приріст, темпи динаміки (зростання) та приросту, абсолютне значення одного процента приросту, їх суть, техніка обчислення ланцюговим та базисним способами, одиниці виміру.

Обчислення середнього рівня ряду динаміки: формули, техніка обчислення.

Обчислення середнього абсолютного приросту: сутність, техніка обчислення, одиниці виміру.

Способи обчислення середньорічних темпів динаміки (зростання) та приросту: сутність, техніка обчислення, одиниці виміру.

Основні прийоми аналізу динаміки правових явищ і процесів.

Порівняльний аналіз рядів динаміки одно- та різнойменних величин.

Вивчення основних тенденцій та закономірностей розвитку способом збільшення інтервалів, плинної середньої, аналітичного вирівнювання ряду динаміки.

Зімкнення рядів динаміки.

Інтерполяція та екстраполяція в рядах динаміки правопорушень, техніка обчислення.

Вимірювання сезонних коливань у правовій статистиці.

Поняття сезонних коливань, методи обчислення.

Тема 7. Індекси у правовій статистиці

Поняття статистичних індексів та їх класифікація.

Методологічні принципи побудови індексів.

Індивідуальні та загальні індекси.

Агрегатна форма індексів.

Середньозважені індекси, тотожні агрегатним: формули, техніка обчислення.

Індекси змінного, постійного складу та структурних зрушень, їх економічний зміст, техніка обчислення.

Системи взаємопов'язаних індексів, виявлення впливу окремих факторів на динаміку показника.

Територіальні індекси.

Особливості застосування індексів у правовій статистиці.

Тема 8. Застосування вибіркового спостереження у правовій статистиці

Поняття вибіркового спостереження та його використання у правовій статистиці.

Переваги вибіркового спостереження порівняно із суцільним. Основні способи відбору одиниць у вибірку сукупність, їх характеристика.

Генеральна та вибіркова сукупності.

Основні показники та їх характеристики.

Відбір повторний та безповторний.

Техніка проведення.

Обчислення середньої помилки вибірки для середнього значення ознаки і для частки сукупності, що має певні ознаки: формули, техніка обчислення, суть.

Обчислення граничної помилки вибірки для середньої та частки, техніка обчислення, суть. Способи поширення результатів вибіркового спостереження на генеральну сукупність. Практика та особливості застосування вибіркового спостереження в окремих галузях правової статистики.

Тема 9. Статистичне вивчення причинно-наслідкових зв'язків правопорушень

Поняття зв'язку показників сукупності у статистиці.

Факторні та результативні ознаки у правовій статистиці.

Функціональні зв'язки.

Стахостична залежність.

Непараметричні методи зв'язку показників правової діяльності.

Поняття про кореляційний зв'язок у правовій статистиці.

Розрахунок параметрів рівняння щільності зв'язку між показниками правової статистики.

Побудова довірчих інтервалів.

Кореляція множинна і часткова.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Організація статистичного спостереження у правоохоронних органах. Об'єкти та одиниці спостереження. Види, форми і способи спостереження

Поняття статистичного спостереження та його особливості у правовій статистиці.

Завдання і мета статистичного спостереження, його організаційні форми, види, способи.

Об'єкт статистичного спостереження: кримінально- та цивільно-правової статистики.

Одиниці спостереження та одиниці сукупності.

Вимірники злочинності кримінальної статистики.

Програма статистичного спостереження. Документи первинного обліку в органах Міністерства внутрішніх справ України, прокуратурі, судах.

Контроль матеріалів статистичного спостереження.

Помилки матеріалів статистичного спостереження

Тема 2. Узагальнюючі характеристики статистичної сукупності правових явищ

Поняття середньої величини та умови її застосування.

Значення середніх величин в аналізі масових суспільних явищ.

Середня арифметична проста та зважена: умови застосування, формули, техніка обчислення.

Властивості середньої арифметичної.

Обчислення середньої арифметичної способом моментів.

Макет таблиці для обчислення.

Техніка обчислення.

Середня геометрична величина у вивченні динаміки правових явищ і процесів: умови застосування, формули, техніка обчислення.

Поняття моди та медіани: формули, техніка обчислення в дискретних та інтервальних рядах розподілу.

Поняття варіації ознаки та необхідність її обчислення.

Показники варіації.

Розмах варіації та середнє лінійне відхилення: сутність, формули, техніка обчислення.

Дисперсія і середнє квадратичне відхилення: сутність, формули, техніка обчислення, одиниці виміру.

Властивості дисперсії.

Спрощені способи обчислення середнього квадратичного відхилення: формули, робоча таблиця для розрахунків.

Коефіцієнт варіації: сутність, техніка обчислення, одиниці виміру.

Тема 3. Статистичне вивчення динаміки суспільно-правових явищ і процесів

Поняття рядів динаміки, елементи рядів динаміки, види в окремих галузях правової статистики та їх характеристика.

Система показників, що використовуються в аналізі динаміки правових явищ і процесів.

Абсолютний приріст, темпи динаміки (зростання) та приросту, абсолютне значення одного процента приросту, їх суть, техніка обчислення ланцюговим та базисним способами, одиниці виміру.

Обчислення середнього рівня ряду динаміки: формули, техніка обчислення.

Обчислення середнього абсолютного приросту: сутність, техніка обчислення, одиниці виміру.

Способи обчислення середньорічних темпів динаміки (зростання) та приросту: сутність, техніка обчислення, одиниці виміру.

Основні прийоми аналізу динаміки правових явищ і процесів.

Порівняльний аналіз рядів динаміки одно- та різнойменних величин.

Вивчення основних тенденцій та закономірностей розвитку способом збільшення інтервалів, плинної середньої, аналітичного вирівнювання ряду динаміки.

Зімкнення рядів динаміки.

Інтерполяція та екстраполяція в рядах динаміки правопорушень, техніка обчислення.

Вимірювання сезонних коливань у правовій статистиці.

Поняття сезонних коливань, методи обчислення.

Тема 4. Індекси у правовій статистиці

Поняття статистичних індексів та їх класифікація.

Методологічні принципи побудови індексів.

Індивідуальні та загальні індекси.

Агрегатна форма індексів.

Середньозважені індекси, тотожні агрегатним: формули, техніка обчислення. Індекси змінного, постійного складу та структурних зрушень, їх економічний зміст, техніка обчислення.

Системи взаємопов'язаних індексів, виявлення впливу окремих факторів на динаміку показника.

Територіальні індекси.

Особливості застосування індексів у правовій статистиці.

Тема 5. Застосування вибіркового спостереження у правовій статистиці

Поняття вибіркового спостереження та його використання у правовій статистиці.

Переваги вибіркового спостереження порівняно із суцільним. Основні способи відбору одиниць у вибірку сукупності, їх характеристика.

Генеральна та вибіркова сукупності.

Основні показники та їх характеристики.

Відбір повторний та неповторний.

Техніка проведення.

Обчислення середньої помилки вибірки для середнього значення ознаки і для частки сукупності, що має певні ознаки: формули, техніка обчислення, суть.

Обчислення граничної помилки вибірки для середньої та частки, техніка обчислення, суть. Способи поширення результатів вибіркового спостереження на генеральну сукупність. Практика та особливості застосування вибіркового спостереження в окремих галузях правової статистики.

Тема 6. Статистичне вивчення причинно-наслідкових зв'язків правопорушень

Поняття зв'язку показників сукупності у статистиці.

Факторні та результативні ознаки у правовій статистиці.

Функціональні зв'язки.

Стахостична залежність.

Непараметричні методи зв'язку показників правової діяльності.

Поняття про кореляційний зв'язок у правовій статистиці.

Розрахунок параметрів рівняння щільності зв'язку між показниками правової статистики.

Побудова довірчих інтервалів.

Кореляція множинна і часткова.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Спеціально обладнана проректором аудиторія 10/305 або 10/311 для проведення лекційних та семінарських занять.

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Студент повинен мати активований акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Office 365 та бути зареєстрованим у СУДН «Moodle» на дистанційний курс з навчальної дисципліни «Правова статистика».

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	Відмінно
74 – 89	Добре
60 – 73	Задовільно
0 – 59	Незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної й індивідуальної робіт складатиме не менше 60 балів.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	усне опитування, бліц-опитування, тестування метод евристичних питань, мозкового штурму, діалогового спілкування	підсумкове тестування	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів; підсумкове тестування під час заліку за бажанням здобувача
семінарські	контрольні завдання за кожною темою	усне опитування, оцінювання презентації виступ-презентація, «мікрофон», «навчаючи, вчуся», робота в малих групах, реферат/ ессе/ кросворд		

6.3. Критерії оцінювання за відповідний вид навчальної діяльності студента

Оцінювання з курсу навчальної дисципліни «Правова статистика» здійснюється з урахуванням розподілу отриманих балів за відповідний вид навчальної діяльності студента:

- ✓ поточне тестування за кожною темою;
- ✓ участь у форумі (дистанційно) або аудиторна робота на семінарських заняттях (очно);

- ✓ виконання самостійної роботи;
- ✓ виконання індивідуальних завдань.

Тестування – це метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. **Тестування** з навчальної дисципліни «Правова статистика» здійснюється за кожною темою.

Вебфорум або просто Форум – інтернет-ресурс, популярний різновид спілкування в інтернеті, для проведення дискусій, на якому користувачі обмінюються досвідом та ідеями з певної заданої теми.

В рамках навчальної дисципліни «Правова статистика» передбачено **проведення форуму за кожною з тем** (дистанційно) та **обговорення на семінарському занятті** результатів виконаного здобувачами певного завдання, підготовленої презентації (очно) з використанням методів мозкового штурму, евристичних питань та діалогового спілкування. За умови очного навчання за кожною темою проводиться робота в малих групах.

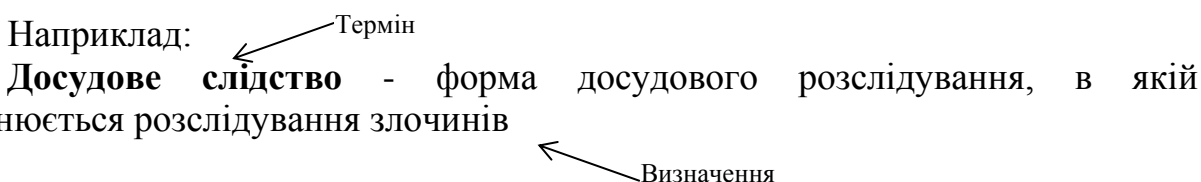
Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійна робота включає:

- ◆ попереднє опрацювання інформаційного забезпечення за всіма видами навчальних занять;

- ◆ розв'язання завдань самоконтролю опанування дисциплінарними результатами навчання відповідно до робочої програми дисципліни

Метою СРС є засвоєння навчальної дисципліни в повному обсязі і послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця. У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника освітнього процесу, навчитися свідомо ставитися до опанування теоретичних і практичних знань, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Самостійною роботою студента в рамках вивчення навчальної дисципліни «Правова статистика» є формування Глосарію з дисципліни за кожною темою (підготовка словника юридичних термінів з тем курсу). Після опанування навчального матеріалу за кожною темою дисципліни студент зобов'язаний самостійно **надавати термін з визначенням**.

Наприклад: **Досудове слідство** - форма досудового розслідування, в якій здійснюється розслідування злочинів

Індивідуальні завдання студентів з окремих навчальних дисциплін (комплексу навчальних дисциплін) включають виконання розрахункових, графічних, розрахунково-графічних робіт, есе, рефератів, презентацій, оформлення звітів, аналіз практичних ситуацій, підготовка реферативних матеріалів із фахових публікацій, курсових проектів (робіт), кваліфікаційних робіт, власні дослідження до конференцій, участь в олімпіадах тощо. Індивідуальні завдання сприяють більш поглибленому вивченню студентом

теоретичного матеріалу, формуванню вмій використання знань для вирішення відповідних практичних завдань, підвищення рівня підготовки і розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Індивідуальними завданнями студентів в рамках вивчення навчальної дисципліни «**Правова статистика**» є підготовка презентації за запропонованою темою та виступ з нею на семінарському занятті.

У таблиці наведено розподіл максимальної кількості балів за певний вид навчальної роботи студента за темами навчальної дисципліни.

Розподіл балів за видами навчальної роботи студента

Теми	Індивідуальні завдання (підготовка презентацій)	Самостійна робота (підготовка словника юридичних термінів)	Поточне тестування	Участь у форумі або аудиторна робота на семінарських заняттях	Всього
1.	2	1	5,0	1	9
2.	4	1	6	1	12
3.	3	1,5	5,0	1	10,5
4.	5	1,5	5,0	1	12,5
5.	5	1,5	5,0	1	12,5
6.	5	1,5	5,0	1	12,5
7.	4	1	4,0	1	10
8.	5	1	4,0	1	11
9.	4	1	4,0	1	10
Разом	37	11	43	9	100

Максимальна кількість балів з курсу навчальної дисципліни складає 100 балів.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни «**Правова статистика**» визначається за накопичувальною системою, тобто сума всіх балів, отриманих за виконання певного виду робіт студента.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Залік відбувається у письмовій формі, складається з 34 тестових запитань. Правильна відповідь на запитання 32 тестів оцінюється у 3 бали. 2 тести оцінюється у 2 бали. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100.
--	--

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність студентів є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх

джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

У разі порушення студентом академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Студенти повинні мати активовану університетську пошту та бути зареєстрованими у СУДН «Moodle» на дистанційний курс з навчальної дисципліни «**Правова статистика**».

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office 365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «**Правова статистика**» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно курсу мають надсилатися на університетську корпоративну електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для студентів денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо студент захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Студентам, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших студентів, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Семінарські заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність або в період епідемій) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за графіком, за погодженням з викладачем.

7.5. Бонуси. Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин), мають написаний конспект лекцій, та заповнили робочий зошит - отримують додатково 5 балів до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу студентам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms

Office 365), які буде розіслано на університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «**Правова статистика**».

8. Ресурси і література:

8.1. Основна рекомендована література

1. Калачева І. В., Трофімова. Правова статистика: Навч. посіб. — К.: Вид-во КНЕУ, 2005.
2. Кримінальний процес: навч. посіб. для підгот. до іспиту / [О.В. Капліна, М.О. Карпенко, В.І. Маринів та ін.]. Харків: Право, 2019. 298 с.
3. Мармоза А. Т. Практикум з правової статистики: Навч. посіб. - К., 2019, - 319с.
4. Правова статистика : курс лекцій / Уклад: к.ю.н., доц. Бабанін С.В., к.ю.н., доц. Телійчук В.Г.; к.ю.н. Ткаченко А.В.; д.ю.н., доц. Шаблистий В.В. ; за заг. ред. д.ю.н., доц. В.В. Шаблистоого. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 156 с.
5. Трофімова Г. Г. Правова статистика : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Г. Г. Трофімова. – К. : КНЕУ, 2000. – 75 с.

8.2. Додаткова рекомендована література

1. Правова статистика: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / За ред. В. В. Голіни. – Х.: Право, 2008.
2. Кальман О. Г. Статистичний облік і звітність у правоохоронних органах України : наук.-практ. посіб. / Кальман О. Г., Христич І. О. – Х.: ІВПЗ АПрН України : Гимназия, 2002. – 140 с.

8.3. Інформаційні ресурси

1. Про державну статистику: Закон України від 17 вересня 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text> (дата звернення: 22.06.2021).